

Przedmowa

Niniejszy tom wprowadza nowe podejście do kreatywności matematycznej oparte na teorii bisocjacji, którą sformułował Arthur Koestler w książce *Act of Creation* (1964). Teoria bisocjacji wywodzi się z analizy zjawiska wglądu – zwanego momentem aha! lub doświadczeniem eureka – przeprowadzonej przez Koestlera w dziedzinie humoru, odkryć naukowych i sztuki. Powszechna wśród ogółu uczniów znajomość tego zjawiska jako momentu, w którym nagle wszystko staje się jasne, oraz definicja kreatywności odwołująca się do momentu aha! stanowią podstawę naszej koncepcji kreatywności dostępnej dla wszystkich.

Prezentowana publikacja ma dwa cele: (1) zbadanie facylitacji i pojawiania się wglądu z momentem aha! w klasie oraz oceny głębokości związanej z nim wiedzy, a także (2) zbadanie związków między teorią bisocjacji a dziedziną kreatywności i teoriami uczenia się. Podsumowanie obu wątków dociekań przedstawiono w rozdziale 16 wraz z nowymi pytaniami badawczymi wynikającymi z analiz przeprowadzonych przez autorów poszczególnych rozdziałów książki. We wnioskach podkreślono dwa wyniki: (1) sformułowanie podstaw pedagogiki aha!, której celem jest wprowadzenie facylitacji bisocjacyjnej kreatywności na każdym poziomie rozwoju matematycznego, oraz (2) sformułowanie podstaw teorii uczenia się poprzez kreatywność momentów aha!.

Warto zwrócić uwagę na bogactwo powiązań bisocjacji z różnymi dziedzinami i teoriami uczenia się przedstawionymi w tym tomie: od momentów aha! w klasie matematycznej po sieci neuronowe sztucznej inteligencji, od neurobiologii po kreatywność komputerową i wyszukiwarkę bisocjacyjną, od psychologii afektu po psychologię wolitywności. Bisocjacja łatwo łączy się z konstruktywistycznymi teoriami uczenia się, dlatego postulujemy możliwość uczenia się i nauczania matematyki opartego na kreatywności.

Redaktorzy tomu mają nadzieję, że skłoni on czytelniczki i czytelników do nowych, cennych przemyśleń nad fundamentalną rolą kreatywności w uczeniu się i nauczaniu matematyki w naszych klasach.